

UNIVERZITA PARDUBICE

Fakulta zdravotnických studií

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: Problematika stravování pacientů/klientů ve vybraném zařízení pro seniory

Autor práce: Monika Stehnová

Studijní program: B5341 Ošetřovatelství

Studijní obor: R009 Všeobecná sestra

Akademický rok: 2011/2012

Typ práce: teoreticko–průzkumná/výzkumná

Oponent práce: Petra Mandysová, MSN

Kritéria hodnocení práce	Hodnocení 1 - 2 - 3 - 4
Všeobecná charakteristika práce	
Kvalita a aktuálnost teoretických poznatků	2
Vyjádření vlastních myšlenek a vyvození závěrů	3
Odborný přínos	3
Stupeň obtížnosti práce	2
Posouzení výzkumné části (pokud je součástí práce)	
Stanovení výzkumného problému	2
Formulace výzkumného záměru a vytýčení cílů práce	2
Vhodnost zvolených technik a metodických postupů	3
Splnění cílů práce	2
Posouzení praktické části (pokud je součástí práce)	
Formulace cíle práce	
Vhodnost zvolených technik a metodických postupů	
Kvalita výsledků praktické části	
Splnění cílů práce	
Práce s odbornou literaturou	
Kvalita, aktuálnost a relevantnost zdrojů	2
Správnost bibliografických citací a odkazů	2
Formální stránka práce	
Dodržení doporučených pravidel a norem formální úpravy (směrnice UPa)	2
Jazyková úroveň práce	2
Kvalita, opodstatněnost a srozumitelnost příloh, tabulek a obrázků	2

Slovní vyjádření k hodnocení bakalářské práce:

V teoretické části studentka přibližuje problematiku stravování, poměrně vhodným způsobem přitom pracuje s odbornou literaturou, i když slabou stránkou je fakt, že vychází vesměs z odborných knih, ne z odborných periodik. Tím tedy teoretická část ani neobsahuje výsledky výzkumných studií na toto téma. Jednotlivé oddíly teoretické části jsou přibližně rovnoměrně zpracovány, část se zaměřuje na výživu ve stáří, což je vhodné vzhledem k tématu práce. Snad jen posloupnost oddílů není vždy zcela logická, např. studentka pojednává o nutriční podpoře formou enterální výživy, teprve pak se zabývá dietním systémem. Také zcela chybí pojednání o roli sestry při stravování seniorů, popř. o roli dalších zdravotnických pracovníků.

Ve výzkumné části jsou představeny výzkumné otázky, kde – vzhledem k absenci popisu již publikovaných výzkumných studií v části teoretické – není jasné, proč právě tyto otázky jsou pro relevantní a má se na ně hledat odpověď.

Metodika je popsána příliš stručně. Není jasné, v jakém typu zařízení výzkum probíhal (to se dozvídáme až z otázky č. 21 na straně 51), jak byli respondenti vyhledáváni – zda byli osloveni úplně všichni klienti daného zařízení nebo jen někteří a proč apod. Sice kladně hodnotím fakt, že studentka provedla pilotáž, ale informace z pilotáže jsou opět příliš stručné (kdo byli oslovení respondenti, proč bylo pořadí otázek na základě pilotáže přehodnoceno). Pilotáž navíc naznačuje, že srozumitelnost otázek mohla být problematická, avšak studentka v průběhu výzkumu již dále neřešila, zda pacient otázkám skutečně rozumí, zda nemá kognitivní deficit či jiné bariéry, které by ztěžovaly vyplnění dotazníku. Navíc není ani jasné, zda dotazník respondenti bezpodmínečně sami vyplňovali či zda jim otázky mohly být předčítány a odpovědi zaznamenávány studentkou či někým jiným, pokud by k tomu existoval důvod (např. potíže se zrakem). Dále pak nebylo vysvětleno, jak byly dotazníky od respondentů sbírány. Pokud položky dotazníku byly předčítány či i samostatně vyplněné dotazníky byly předávány studentce nebo personálu, bylo možné, že respondenti neodpovídali zcela upřímně. Vzhledem k tomu, že toto by byl velmi významný problém, považuji za důležité, aby studentka metodiku vyplňování a sběru dotazníku popsala mnohem detailněji.

Výsledky jsou vcelku přímočaře prezentovány a položky korespondují s položkami dotazníku v příloze. Malou výtkou je fakt, že v textu výsledků není patrné, zda bodové hodnocení „1“ znamená „nejlepší“ a bodové hodnocení „5“ znamená „nejhorší – to je alespoň patrné z dotazníku. U otázky č. 20 je uvedeno, že 5 respondentů bylo ve věku 70–75 let, přitom metodika uvádí, že všichni respondenti byli ve věku nad 75 let. U otázky č. 20 je i problém, že jednotlivé věkové kategorie se prolínají (respondent s věkem 75 let mohl patřit do první i do druhé analyzované skupiny apod.).

V diskuzi studentka většinou pouze opakuje výsledky, jen v menší míře se nad nimi zamýšlí či pracuje s odbornými zdroji (opět vychází z knih, ne z odborných periodik). Bylo by tedy celkově žádoucí se více nad určitými výsledky zamyslet. Například, měkkí forma stravy může být preferována nejen z toho důvodu, že mají respondenti potíže s chrupem, ale že mohou mít potíže i se zpracováním stravy a s polykáním v důsledku vybraných onemocnění (velmi častou příčinou je cévní mozková příhoda). Stejně tak otázka vhodnosti nápoje by mohla být zkoumána právě z tohoto pohledu – lidé s poruchami polykání často preferují tekutiny zahuštěné konzistence. Tento aspekt však studentka nezkoumala, ač jsou potíže s polykáním velmi častým problémem u seniorů.

V diskuzi k výzkumné otázce č. 3 týkající se času, kdy je strava podávána, se studentka odkazuje na standard v příloze E. Není jasné, kdo standard vypracoval – zda se jedná o standard daného zařízení či o doporučení studentky, o němž se zmiňuje v cílech praktické

části na straně 12. Každopádně jádrem tohoto standardu jsou spíše pokyny související s provozem zařízení, které si musí dané zařízení samo nadefinovat (není rolí studentky, aby standardem určovala, v jakých hodinách bude strava vydávána apod.). Navíc jakékoliv doporučení musí být velmi opatrné vzhledem k tomu, že se jedná o subjektivní názory respondentů, jejichž zdravotní stav (včetně požadavků na stravování v souvislosti s některými onemocněními a včetně i kognitivního stavu a schopnosti dotazník správně vyplnit) nebyl zjišťován. Pokud tedy standard je dílem studentky, nevidím v něm příliš velký přínos.

Jazyková úroveň práce je průměrná. Rozsahem je práce na odpovídající úrovni.

Doplňující otázky pro obhajobu bakalářské práce:

1. Detailněji popište metodiku, vysvětlete a doplňte prvky, které v metodice práce nejsou uvedeny a o kterých se zmiňuje výše uvedené vyjádření.
2. Diskuzi k výzkumným otázkám obohat'te o porovnání s údaji uvedenými alespoň ve dvou článcích z odborného periodika.

V ý s l e d n á k l a s i f i k a c e (možnosti klasifikace - výborně, výborně minus, velmi dobře, velmi dobře minus, dobře, nevyhověl)	velmi dobře minus
--	-------------------

Doporučuji / nedoporučuji* bakalářskou práci k obhajobě.

Dne: 30. 5. 2012

.....
Podpis oponenta práce

* Vyhovující podtrhněte